

Aleksandrowicz, Walenty

Działalność Zespołu Badań Nautologicznych w 1978 roku

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 25/2, 449

1980

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wego. Szczególnie interesujące były uwagi prelegenta na temat zalegania złóż miedzi — przedstawione w kontekście najstarszego z zachowanych planów kopalni w 1782 r. i współcześnie prowadzonych badań.

Wykłady cieszyły się dużą popularnością wśród krajoznawców, miłośników regionu i studentów uczelni kieleckich, dlatego też będą one kontynuowane w latach następnych.

Andrzej Rembalski

(Kielce)

DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU BADAŃ NAUTOLOGICZNYCH W 1978 ROKU

Zadania badawcze Zespołu skupiały się głównie nad tematami: *Historia wybranych gałęzi techniki polskiej ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa okrętowego i portowego oraz Historia wybranych morskich dyscyplin naukowych*. Ponadto opracowywano tematy dotyczące roli nauki w rozwoju myśli i polityki morskiej w Polsce. Prof. B. Kasprówicz zajmował się dorobkiem ekonomiki morskiej, dr W. Aleksandrowicz — genezą i rozwojem instrumentów nawigacyjnych, doc. L. Mokrzecki — problematyką morską w piśmiennictwie naukowym Gdańska w okresie I Rzeczypospolitej, a dr J. Szeliga — dziejami poznania Wybrzeża Gdańskiego w obrazie kartograficznym. Celem pracy Zespołu w omawianym okresie było także rozwijanie i popieranie popularyzacji tematyki nautologicznej.

Posiedzenia Zespołu dotyczyły głównie problematyki badawczej — związanej z 60 rocznicą odzyskania niepodległości i z powrotem Polski nad Bałtyk. Jedno z zebrań poświęcono polskiej myśli morskiej u progu II Rzeczypospolitej (referował doc. Z. Machaliński). Ponadto przedstawiono w Zespole następujące referaty, związane z historią nauki i techniki: *Geneza naukowej myśli morskiej i jej wykorzystanie dla budowy podstaw gospodarki morskiej R.P.*; *Aspekty techniczne gospodarki morskiej II Rzeczypospolitej*; *Wisła a problemy nowoczesnej żeglugi*.

26 października — pod przewodnictwem prof. W. Urbanowicza — odbyło się posiedzenie poświęcone historii budownictwa okrętowego. Interesujący referat *Początki i rozwój budowy statków we Francji* przygotował E. Zabiello. 6 listopada — pod przewodnictwem sekretarza Zespołu W. Aleksandrowicza, odbyło się zebranie, w czasie którego prof. K. Kubik wygłosił referat *Morze w nauce Gdańska w okresie I Rzeczypospolitej*. 14 listopada na wspólnym posiedzeniu Zespołu Badań Nautologicznych i Komisji Historii Żeglugi Polskiego Towarzystwa Nautologicznego prof. M. Krzyżanowski przedstawił referat *Problem Wisły w relacji do rozwoju portu i żeglugi*, a dr W. Aleksandrowicz mówił na temat 150 lat Warszawskiej Żeglugi.

Walenty Aleksandrowicz

(Gdańsk)

Z ZAGRANICY

Z PRAC NAD HISTORIĄ NAUKI W ESTOŃSKIEJ SRR

Związki nauki polskiej z różnymi ośrodkami naukowymi Estonii sięgają co najmniej czasów Stefana Batorego. Ich intensyfikacja nastąpiła jednak dopiero w XIX w., zwłaszcza po zamknięciu przez władze carskie w 1832 r. Uniwersytetu Wileńskiego. Młodzież polska skierowała się wówczas przeważnie na studia do niemieckiej uczelni w Dorpacie (dziś Tartu). Uczyli się w niej później tak wybitni uczeni, jak: A. Czekanowski, B. i W. Dybowski, T. Chahubiński, B. Hryniewiecki, T. Banachiewicz, J. Siemiradzki, S. J. Thugutt i wielu innych. Istnieje w związku z tym w Polsce swoista legenda o tej uczelni, mająca swe uzasadnienie